Johanna Niemi

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Oheisessa vieraskynäkirjoituksessa (HS 23.1.2021) olen yhdessä OTT Tuuli Hongin kanssa perustellut, miksi laittoman uhkaamisen tulisi olla virallisen syytteen alainen rikos myös lähisuhdeväkivallassa. Samat argumentit pätevät myös pakottamiseen.

Artikkelimme painottuu lähisuhdeväkivaltaan. Henkilökohtaisen käsitykseni mukaan kaikki vakava uhkailu ja pakottaminen tulisi olla virallisen syytteen alaisia rikoksia. Esimerkiksi viime syksynä Koskelassa tapahtunutta henkirikosta edelsi pitkäaikainen kiusaaminen, johon ilmeisesti sisältyi myös uhkailua, mahdollisesti myös pakottamista. Alaikäisellä, huostaan otetulla nuorella ei selvästikään ollut voimavaroja tehdä rikosilmoitusta, ei myöskään vanhemmilla. On selvää, että tämän kaltaisessa tilanteessa uhkailu ja pakottaminen tulee tutkia viran puolesta.

Jos vakavat uhkaukset ja pakottaminen siirrettäisiin virallisen syytteen alaisiksi, ne tuskin tukkisivat rikostutkintaa tai tuomioistuimia. Suurin osa niistä ei tule koskaan poliisin tietoon. Nykymaailmassa niiden tutkiminen ei ole erityisen vaikeaa, sillä sähköisissä kanavissa on usein riittävä näyttö.

Kysymys on varsin vakavista rikoksista, joiden rangaistusmaksimi on kaksi vuotta vankeutta. Laittomassa uhkauksessa edellytetään, että uhatulla on ”perusteltu syy omasta tai toisen puolesta pelätä henkilökohtaisen turvallisuuden tai omaisuuden olevan vakavassa vaarassa”, mikä tahansa uhkaus ei siis ole kysymyksessä.

Turku 27.1.2021

Johanna Niemi

Prosessioikeuden professori

Turun yliopisto

johanna.niemi@utu.fi